

DOBAI LILI

Hullámkék/es

A szerző költő, író. Legutóbbi írását 2017. 1. számunkban közzöltük.

Olyan kék, amilyen csak a tenger lehet. Beúszok. Először végig az öbölben, és aztán egy kicsit túl is, a végtelenbe. Pontosabban a végtelen érzetébe. Kel fel a nap. Ami csak abból látható, hogy szinte percenként váltakozva különféle színekben játszik a táj. A sziklák, a víz, a távoli hegyek, a fák, a hullámok, még a saját bőröm színe is. Impresszionista tájkép. A lila, a rózsaszín, a szürke, a zöld megszámlálhatatlan változata és a kék ezernyi árnyalata. Az öblön túl már nagyobb a hullámozás. Egy vitorlás áll bevont vitorlával, az árbocok vékony sziluettje rajzolódik ki a felhősáv vörösés kékje előtt tengerkék alapszínen. Nincs más, mint a tenger fenntartó erejére hagyatkozni a hajnal reményében, karcsapások nélkül.

Uram, annyi mindent gondoltam, hittem rólad, és annyi mindent reméltem tőled, ami nem igaz, nem valós. Akkor én sem? Milyen valóságom vagy valótlanúságom van?

Beszállunk a taxicsónakba, mert csak így tudjuk megközelíteni a szigetet, amiről még soha nem hallottam eddig. Nagy sebességre kapcsol rögtön, amennyit csak a Honda-motor elbír. Olyan, mintha csúszós köveken ugrálna a hajó, úgy verik vissza a hullámok. Nagyon kapaszkodunk, és izgalmas az utazás, a hullámok felcsapnak, néha elérnek, de ez is nagyon jó. Nem leszek vizes, csak éppen hűsítenek a tengervízecseppek. Öt brazil fiú is utazik velünk, nagyon hasonlónak tűnnek, lehet, hogy csak amiatt, hogy a Ray-Ban szemüvegük egyforma. Nem tudom. A mellettem ülővel beszélgetünk, vagyis kiabálunk, mert hangos a hullámozás, a motor hangja is. Nem baj. Éppen diplomázott egyetemisták, európai körútra jöttek, London, Párizs, München, Róma és Velence, meg az Adria, és amiatt ez a sziget, mert ők is hallották róla, hogy szuperjó. Mennek tovább Prágába. És Budapestre? Oda nem. Amikor megtudja, hogy onnan érkeztem, elgondolkodik. Legközelebb, biztosan, mondja. Persze ezen nevetünk. Biztosan. Nézzük újra a tengert, a szigeteket, a vad hullámhasításokat, a felcsobbanásokat, és egyensúlyozunk a dobálózások közepette. Olyan az egész, mint egy National Geographic-fotó. Vagy inkább kisfilm.

Kinn megy a film, a történések szebbnél szebb képei. Benn meg a miértek végtelen hullámai. Széttartó párhuzamosok. Szinkronicitásból kiesett élettöredékek.

Szent István, Szent Ferenc és Szent Benedek nyomai ezen a szigeten. Kétszeres életnagyságú szobrok. Szent Benedek könyv előtt térdel. Fölötte napóra. Hasonlít a Pannonhalmi Apátság kerengőjéből is

látható időmérőhöz. Árnyékórának is lehetne hívni. A Szent Ferenc templomhoz tartozó Kálvária stációit az idők során körülépítették a tengerparti sétány villái, házai, szinte észrevehetetlenek. Velence oroszlánjai is feltűnnek hatalmas domborműveken. A főtér templomának egyszerű kapuja fölött egy kis szobor: Mária könyvvel a kezében. Eddig csak festményeken láttam. Ez meg egy gyönyörű kisplasztika. Ötven-hatvan centi magas lehet. Megejtően szép és elbűvölő. A templom homlokzatát három kagyló zárja. Hármasság, Szentháromság. Egység, bizonyosság, összetartozás.

A sötét bársonykékszín és -érzés ötlük föl bennem, amit csak nagyon jó akvarell-festmények tudnak elérni. A tapintásuk is sugárzik ki felé, holott nem érintjük meg a festmény felületét. De a láthatón át bársonyosodik a tapintás érzése.

A Szent Ferenc templom tövében, az egyik stáció előtt, közel a vízhez törölközők, hátizsákok, strandpapucskok, napszemüvegek egyvelege. Egy helyen meglátok egy fél szandált, jóval messzebb tőle a párját. Készítést érzek, hogy összerakjam őket. Rendbe. De hát nem az enyém. Más holmijához nyúlni. Az én dolgom-e. Beleavatkozás-e. Segítés-e. Vagy már megint bele akarnék avatkozni a világ össze-vissza rendjébe, menetébe, és elrontani mindent? Hagyom. És csendben azt kívánom, hogy tudja megtalálni és összerakni őket a gazdájuk. És persze rakjon össze, rendezzen mindent. A Gazda.

Uram, engem is össze kellene raknod. Legalább próbáld meg. Én csak a két kezem tudom összetenni.

Meglátok egy vörös levelű szanzavéraszerű növényt, megtapogatom — fémből van. Rejtett műalkotás. Hihetetlen, de így van, egy mindentől távoli kis szigeten vagyunk. Valaha Szent Kelemenről nevezték el, lakatlan volt, de kétszáz éve megvette egy család, és a Palmizana nevet adta a tengerből kiemelkedő néhány kilométernyi szárazföldnek. Most a kikötőben vitorlások egymás mellett: színesen a tengerkéken. Szélben lebegő nemzeti színű zászlók, szalagok hirdetik a vitorlásversenyt. Meglátunk egy magyar zászlót is a napban vibráló vászonrengetegben. Aztán sétára indulunk. Rengeteg kaktusféle és különféle pálmafák a ligetes területen. A korábban csak kopár és elhagyatott, alig megközelíthető és szinte láthatatlan szárazföld létezéséről is alig néhányan tudtak. Mostanra üdülőhely, arborétum, művészeti alkotások helye lett. Számon tartott hely. A tulajdonos család először gyógynövényeket termesztett, különféle fajtákkal ültette tele a szigetet. Aztán egyszer-egyszer barátokat hívott vendégségbe. Majd egyre többen jöttek. Kis házak épültek vendégfogadáshoz. Nem túl nagyok, nem magasak. Ki sem látszanak a lombok közül. És éttermek nyíltak, és az éttermek falaira festmények kerültek, és szobrok, plasztikák az arborétumba. Különféle

minőség, színvonal, eredet, anyag, megformálás. De mégiscsak. Összművészeti törekvés. Vagy inkább az élet teljesebb, örömtelibb megélhetőségének lehetősége. Ülünk a teraszosra épített kis étteremben, előttünk zöld liget lombjai fölött láthatjuk a tengerkéket. Tiszta a levegő. Lebeg minden. Jó a frissítő ital, a pirítós sok zöldséggel. Csak ülök, nézek, semmire sem gondolok. Pontosabban: a semmi beúszik a gondolatok helyére. Végre. Aztán ebben a levegősen könnyű életérzésben beúszok. A vitorlások közé.

Csak lebegek, nem úszok. Nézem az égbéket, alattam a tengerkék. Körülöttem sziklák fehérlenek. Minden olyan, mintha ilyen nem is lehetne. Amikor nem kérek semmit, mert minden van, minden megvan. Saját magam is megadatott nekem. Úgy, ahogy vagyok teljesség-érzettel. Vagy inkább nem-érzettel. Maradékalanul. Pillanatokra. Ezt kellene megtartani, kitágítani. Időben, térben. Életben. Életre, halálra. Mindenre. Örök időre.

A nagy komphajóra még legutolsóként felengedik az autónkat, aztán felemelik a komp hátulját, becsukják, mint egy nagy dobozt. Hosszú sor marad mögöttünk a következő indulásra várakozva. Felmegyünk a fedélzetre, van egy zárt rész, aztán egy nyitott tetőrész, de rátalálunk egy oldalsó nyitott, de fedett kis folyosóra is, ahonnan csodálatosan látni a vizet. Tengerkéken. Azt a sötétkék változatot, szabályosan redőződő hullámokkal. Nem csinálók fotókat. Látom, és bármikor felidézem magamban. Belülről is látom, nemcsak kívülről. Eszembe jut az, amikor Athosz mellett hajóztunk el. Látom a szigetet, rajta a kolostorokat, a kis kikötőket, és az az érzés is eszembe jut, hogy milyen volt, amikor megtudtam, hogy arra a földre nő nem teheti a lábát. Van a Föld bolygón egy kis darab föld, ahová akkor sem mehetnék, ha akarnék. Ki vagyok tiltva az összes nővel együtt. Érdekes. Az emlékezet vagy a legenda szerint egy királynő léphetett egyszer valamikor a középkorban a sziklás szigetre a szerzetesek közé férjével, a királlyal együtt. De amíg Athoszon volt, addig férfinak kellett öltöznie, férfinak tekintették. A király melletti másik királynak. Vagy alkirálynak. Vagy nem tudom. Mindenesetre arra a kis időre mindenki számára férfi volt. Férfinak kellett lennie. Hagynia kellett, hogy férfinak nézzék. Nézet. Nézés. Egy szemvillanásnyi. Ránézés. Tekintet. Tekintély.

Ismerősöm küld néhány fotót. Bálnákkal úszik a tengerben. Valamelyikben. Majd megkérdezem, hol. Mosolyognak a bálnák, ő is, és a kisia is. Tengeres mosollyal. Tengernyivel. Jó, ha nemcsak a könnyekből jut tengernyi. Hanem a tengerből is. És a mosolyból is.

A meredeken felfelé ívelő szűk utcán, a fehér kőből épített, leanderekkel befutott házfalak között megfordulok, visszanezek, és látom a végtelen tengert. A lenti kis tér templomának tornya felett hullám-

kékesedik az éggel együtt. A templom tetején három harang kis házformájú kőkerettel körülvéve. Hármasharang. Ha megszólalnak, a harangok hangja messze elhallatszik. Velük együtt szól a Szentlélek hangja. Halkan. Csendesen. Csend a csendben.

Együtt emelkedni a Fénnyel.

Az augusztusi nyárvégi őszenben a tó. Kora esti hűvös van. Az opálosan kékes égen sötétkék hegyek kontúrjai élesen rajzolódnak ki a tájban. Balaton. Szigliget. Több mint festői, több mint költői, több, mint ami leírható, elmondható. Egy határozottan látható csíknál türkizkékre és közép-szürkére hasadt vízfelületen a napszikrák sora. Erre az aranyhídra kísérek meg ráúszni. A lehetetlenre, az elérhetetlenre, a mindig tovatűnőre. A folytonosan eltűnőre. A víz több mint hűvös. Szinte hideg. Majd megfagyok, de jólesik. Fantasztikusan jó. Mintha nem én lennék a testem. Mintha nem az én testem lenne. Annyira fázik. A bójára egy sirály röppen. Üldögél. A tájkép valósága abszolút fotogén előttem. Hihetetlen színek, hihetetlen kontúrok, hihetetlen látószög. Képzeletben elkészül, közvetlenül a víz felszínének látószögéből egy kattintással ez a kép és berögződik az emlékezetembe. Elő tudom hívni, meg tudom eleveníteni, amikor csak akarom.

Hajnali öt. Hűvös pára a kertben. Mezítláb vagyok, harmaton járok. Egy szilvafához megyek. Leszakítok egy érett gyümölcsöt. Kék szilva. Lassan közeleg az égre is a kékes fény a szürkéken, vörösökön, lilákon át. Megszólal a szemközti harang. Látom kecses, neogótikus formára-arányra épített tornyát a szomszéd telkek és gyümölcsfák fölött. Vidám fémességgel kong a harang. Hegymagason. Nyárutó. Napfelkelte. Szelíd fényemelkedés.

Mert minden naplementét napfelkelte követ. Fényes. Felívelő. Ragyogó. Csillogó. Megújító.